Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. T. Avasiloaie)
Dosarul nr. 3r-124/24 (2-21135454-02-3r-04042024)

D E C I Z I E

09 septembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău

Completul de Contencios Administrativ în componența:

Președintele completului, Mîra Ghenadie

judecătorul Braga Angela și Sîrbu Victoria

Judecătorii

examinând în ordine de recurs, recursul declarat de Grițco Nina împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, prin care s-a anulat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 octombrie 2021 și recursul declarat de Grițco Nina împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Grițco Nina, adoptate în cauza înaintată în ordine de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Grițco Nina către Primarul or. Durlești, Primăriei or. Durlești mun. Chișinău, terț Apolovnicov Victor cu privire la anularea actelor administrative,

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

La data de 23 septembrie 2021 reclamanta Grițco Nina s-a adresat cu o acțiune în contencios către Primarul or. Durlești, Primăria or. Durlești mun. Chișinău, terț Apolovnicov Victor, prin care a solicitat:

- obligarea Primarului or. Durlești, Primăriei or. Durlești mun. Chișinău să prezinte autorizația de construire și certificatul de urbanism pentru proiectare, inclusiv toate documentele care au stat la baza emiterii acestora pentru construire pe lotul de teren cu nr. cadastral ***** și *****.

- anularea certificatului de urbanism pentru proiectare nr.107/18 din 21.09.2018 și a autorizației de construire nr.26/19 din 10.04.2019 eliberate de Primăria or. Durlești lui Victor Apolovnicov pentru executarea lucrărilor de construire a blocului locativ cu regim de înălțime S+D+P+4E+2M, amplasat în *****.

- obligarea Primarului or. Durlești, Primăriei or. Durlești mun. Chișinău să întocmească și să atragă la răspundere persoanele, care construiesc neautorizat pe

loturile de teren situate în ***** cu nr. cadastrale ***** și *****, în temeiul art. 179 Codul contravențional.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 octombrie 2021, s-a suspendat până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, executarea autorizației de construire nr.26/19 din 10.04.2019 emisă de Primăria or. Durlești, pentru executarea lucrărilor de construire a blocului locativ cu regim de înălțime S+D+P+4E+2M, amplasat în *****.

La data de 28 februarie 2022, terțul Apolovnicov Victor a depus cerere prin care solicită

anularea sau modificarea încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 06 octombrie 2021.

La data de 26 decembrie 2023, executorul judecătoresc Iacob Miron a depus o cerere cu privire la schimbarea modului de executare a încheierii nr.3-2506/21 din 06.10.2021 emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, s-a anulat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 octombrie 2021, prin care a fost suspendată până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, executarea autorizației de construire nr.26/19 din 10.04.2019 emisă de Primăria or. Durlești, pentru executarea lucrărilor de construire a blocului locativ cu regim de înălțime S+D+P+4E+2M, amplasat în *****.

S-a respins ca inadmisibilă cererea depusă de executorul judecătoresc Iacob Miron la data de 26.12.2023.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Grițco Nina împotriva Primarului or. Durlești, Primăriei or. Durlești mun. Chișinău, terț Apolovnicov Victor cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare nr.107/18 din 21.09.2018 și a autorizației de construire nr.26/19 din 10.04.2019 eliberate de Primăria or.Durlești lui Victor Apolovnicov pentru executarea lucrărilor de construire a blocului locativ cu regim de înălțime S+D+P+4E+2M, amplasat în *****.

Solicitarea recurentului:

La data de 08 februarie 2024 Grițco Nina a depus cerere de recurs, prin care se solicită anularea încheierii instanței de fond din 25 ianuarie 2024, prin care s-a anulat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 octombrie 2021.

Totodată, la data de 08 februarie 2024 Grițco Nina depus cerere de recurs prin care se solicită anularea încheierii instanței de fond din 25 ianuarie 2024 prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Grițco Nina.

La data de 04 aprilie 2024 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu

Victoria, membrii completului fiind judecătorii Mîra Ghenadie și Braga Angela.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs împotriva încheierii din 25 ianuarie 2024, prin care s-a anulat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 octombrie 2021 a indicat recurenta Grițco Nina că soluţia instanţei de judecată este dată cu aprecierea eronată a probelor administrate şi cu aplicarea eronată a cadrului legal.

Consideră că, temeiul indicat de instanţă pentru anularea încheierii Judecătoriei Chişinău sediul Rîşcani din 06.10.2021 este unul incorect.

Invocă că, nu a participat la examinarea litigiului în cauza intentată de Lungu Valeriu. Respectiv, instanţa de judecată, nu putea admite ca probă pretinsa legalitate a actului contestat şi urma să reiasă din probele administrate la dosar, iar aceste probe demonstrează că, la eliberarea autorizaţiei de construire nr. 26/19 din 10.04.2019, Primăria Durleşti, a admis multiple abateri de la cadrul legal şi chiar ilegalităţi, inclusiv:

- conform Planului Urbanistic General (PUG) şi Regulamentului local de urbanism or. Durleşti, aprobat prin decizia Consiliului or. Durleşti nr. 8.13 din 01 octombrie 2008, terenul cadastral 0121120.1328 cu suprafaţa de 0.813 ha, este amplasat în unitatea teritorială de referinţă (UTR) nr. 6, subzona Llb-6, Llf-6, teren destinat pentru construcţia locuinţelor cu regim jos de înălţime, (P+M sau P+E) cu următorii indici urbanistici, care nu trebuie să depăşească: Procentul de ocupare a terenului (POT) - 30 %, coeficientul de utilizare a terenului (CUT) -0.5.

- prin certificatul de urbanism emis de Primăria or. Durleşti a fost permisă proiectarea blocului locativ cu regim de înălţime (RH) — S+D+P+4E+2M cu următorii indici urbanistici: POT - 22.9 % şi CUT 2.1, fapt ce contravine prevederilor art. 6 din Legea nr.835 din 17.05.1996 privind principiile urbanismului şi amenajării teritoriului şi era necesar de elaborat Planul Urbanistic Zonal (PUZ) cu aprobarea ulterioară de către APL or. Durleşti, în conformitate cu prevederile art. 14 şi art. 19 din Lege depăşirea considerabilă a indicilor urbanistici specificaţi pentru terenul privat cu nr. cadastral ***** şi deasemenea nu s-a ţinut cont de distanţele normative faţă de hotarele terenurilor şi construcţiilor învecinate, de distanta de siguranţă de la Linia Electrică Aeriană (LEA) de 110 Kv existentă, de aliniamentul stradal existent, ceea ce contravine reglementărilor certificatului de urbanism nr. 107/18 din 21 septembrie 2018, indicilor din PUG al or, Durleşti, obiect nr. 2847, elaborat de Institutul Municipal de Proiectări „Chişinău Proiect, aprobat prin Decizia Consiliului local al or. Durleşti nr. 8.13 din 01 octombrie 2008, (care nu trebuia să depăşească POT - 30 %, CUT - 0.5 şi RH - regim jos de înălţime), precum şi prevederile normativelor şi legislaţiei în vigoare în domeniul construcţiei ş.a.

Susține că, în partea lipsei unor suspiciuni rezonabile privind legalitatea actelor administrative contestate, concluziile instanţei la fel sunt în contradicţie atît

cu prevederile legale, cît şi cu probatoriul administrat, ca consecinţă, instanţa neîntemeiat şi prematur a dispus anularea încheierii Judecătoriei Chişinău sediul Rîşcani din 06.10.2021.

Pe motivele expuse, solicită admiterea recursului.

În motivarea cererii de recurs împotriva încheierii instanței de fond din 25 ianuarie 2024, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Grițco Nina, a invocat că, deși construcţia casei a început în anul 2019, faptul că se efectua construcţia, nu indica în mod obligatoriu că aceasta este una ilegală. Proprietarii construcţiei, explicau că, sunt toate actele permisive, fapt ce era confirmat şi de angajaţii Primăriei Durleşti. Despre faptul că însăşi actele permisive au fost eliberate cu abateri de la cadrul legal, a aflat doar în iulie 2021, dintr-o discuţie cu Lungu Valeriu, care şi i-a spus că, actele permisive sunt, dar au fost eliberate contrar prevederilor legale.

Consideră recurenta că, instanţa de judecată, extensiv interpretează prevederile art. 14 a Legii contenciosului administrativ, or, norma dată, prevede expres că termenul de 30 de zile pentru depunerea cererii prealabile curge de la data comunicării actului şi nu de la începerea construcţiei. Astfel, instanţa substituie condiţia de comunicare a actului, condiţie prevăzută de lege, prin pretinsa cunoaştere a faptului începerii lucrărilor de construcţie încă din luna mai 2019. Mai mult ca atît, certificatului de urbanism nr. 107/18 din 21.09.2018 și autorizaţia de construire nr. 26/19 din 10.04.2019 au fost obţinute de reclamantă doar în cadrul procesului de judecată şi doar după ce instanţa a obligat Primăria Durleşti să le prezinte.

Invocă recurenta că, instanţa dă o interpretare lărgită faptului că la cererea de chemare, în judecată a fost anexată copia hotărîrii Judecătoria Chişinău sediul Râşcani din 22.06.2021 la acţiunea lui Lungu Valerii, făcînd concluzia eronată că reclamanta cunoştea despre litigiu.

Afirmă că, instanţa recurge la denaturarea vădită a celor invocate de reclamantă în cererea de chemare în judecată şi a depoziţiilor făcute de reprezentanţii săi în cadrul procesului, cu referire la faptul că construcţia imobilului a început abia în iulie 2021, respectiv, abia la această dată a cunoscut şi a putut să cunoască despre încălcarea drepturilor sale.

Menționează recurenta că, obiect al adresării în instanţa de contencios administrativ este nu iniţierea şi efectuarea construcţiei, însă legalitatea actelor permisive în baza cărora aceasta este făcută. Astfel, la data de 30.07.2021, după ce a aflat de la Lungu Valeriu despre faptul că actele permisive au fost eliberate cu abateri de la cadrul legal, a depus o cerere prealabilă la Primăria or. Durleşti, prin care a solicitat eliberarea în adresa sa şi anularea certificatului de urbanism pentru proiectare şi a autorizaţiei de construire pe loturile de teren situate în ***** nr. cadastral ***** şi *****.

Indică că, termenul de 30 zile stabilit pentru examinarea cererii prealabile, a expirat la data de 29.08.2021. La data de 13.09.2021, deci în termen a fost depusă acţiunea în judecată.

Pe motivele expuse, solicită admiterea cererii de recurs.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2024, s-a stabilit recurentei Grițco Nina un termen de 5 zile pentru prezentarea dovezii de achitare al taxei de timbru în mărime de 200 lei, neajuns care a fost înlăturat la 18 aprilie 2024.

La data de 19 mai 2024, terțul Apolovnicov Victor a depus referință asupra cererii de recurs.

La data de 20 mai 2024 Grițco Nina a depus o cerere cu privire la recuzarea judecătorului Braga Angela, care a fost respinsă prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2024.

La data de 01 iulie 2024 Grițco Nina a depus o cerere cu privire la recuzarea completului de judecată, care a fost respinsă prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2024.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

La caz, Colegiul Civil a constatat cu certitudine încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024 au fost atacate cu recurs la aceeași dată de 08 februarie 2024.

Astfel, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Completul specializat consideră că recursul declarat este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind recursurile declarate și materialele cauzei, pe baza dosarului şi a motivelor invocate în recurs, Completul de contencios administrativ, consideră neîntemeiat recursul declarat de Grițco Nina împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, prin care s-a anulat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 octombrie 2021, care urmează a fi respins, iar recursul împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Grițco Nina îl consideră întemeiat, care urmează a fi admis, cu anularea încheierii respective, din considerentele ce succed.

Conform art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul

împotriva încheierii judecătorești, instanța anulează încheierea şi adoptă o nouă încheiere.

Iar alin. (2)-(4) al aceluiași articol stabilesc că, (2) Instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces. (3) Decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris. (4) După finalizarea procedurii de soluţionare a recursului împotriva încheierii judecătoreşti, dosarul judiciar se transmite instanţei competente în termen de 3 zile.

Conform art. 241 alin.(1), (3) Cod administrativ, (1) Încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. (3) Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Cu referire la încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, prin care s-a anulat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 octombrie 2021, Completul judiciar reține următoarele.

Potrivit art. art.214 alin.(7) Cod administrativ, instanţa de judecată care examinează acţiunea în contenciosul administrativ poate modifica sau anula în orice moment încheierile privind cererile prevăzute la alin.(4). Participantul la proces poate solicita modificarea sau anularea unei astfel de încheieri ca urmare a schimbării circumstanţelor sau a neinvocării acestora în procedura iniţială din motive neimputabile lui.

Astfel, actele cauzei atestă că, la data de 13.09.2021 Grițco Nina a înaintat acțiunea către Primarul or. Durlești, Primăriei or. Durlești mun. Chișinău, terț Apolovnicov Victor, prin care a solicitat anularea certificatului de urbanism pentru proiectare nr.107/18 din 21.09.2018 și a autorizației de construire nr.26/19 din 10.04.2019 eliberate de Primăria or. Durlești lui Victor Apolovnicov pentru executarea lucrărilor de construire a blocului locativ cu regim de înălțime S+D+P+4E+2M, amplasat în *****.

La depunerea acțiunii, reclamanta Grițco Nina a solicitat asigurarea acțiunii, prin suspendarea executării certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de construire pe loturile de teren situate în ***** nr. cadastral ***** și *****.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 octombrie 2021, s-a suspendat până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, executarea autorizației de construire nr.26/19 din 10.04.2019 emisă de Primăria or. Durlești, pentru executarea lucrărilor de construire a blocului locativ cu regim de înălțime S+D+P+4E+2M, amplasat în *****.

La data de 28 februarie 2022, terțul Apolovnicov Victor a depus cerere prin

care solicită anularea sau modificarea încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 06 octombrie 2021.

La data de 26 decembrie 2023, executorul judecătoresc Iacob Miron a depus o cerere cu privire la schimbarea modului de executare a încheierii nr.3-2506/21 din 06.10.2021 emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, s-a anulat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 octombrie 2021, prin care a fost suspendată până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, executarea autorizației de construire nr.26/19 din 10.04.2019 emisă de Primăria or. Durlești, pentru executarea lucrărilor de construire a blocului locativ cu regim de înălțime S+D+P+4E+2M, amplasat în *****.

Astfel, Completul specializat atestă indubitabil faptul că, la depunerea cererii de suspendare reclamanta Grițco Nina a anexat hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 22.06.2021, prin care a fost anulată autorizația de construire nr.26/19 din 10.04.2019 eliberată de Primăria or. Durlești mun. Chișinău lui Victor Apolovnicov, pentru executarea lucrărilor de construire a blocului locativ cu regim de înălțime S+D+P4+2M amplasat în *****.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2023, hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 22.06.2021 a fost casată, iar acțiunea lui Lungu Valeriu împotriva Primăriei or. Durlești mun. Chișinău, terț Apolovnicov Victor cu privire la anularea autorizația de construire nr.26/19 din 10.04.2019 a fost respinsă.

În această ordine de idei, Completul specializat nu urmează a reține alegațiile reclamantei, precum că aceasta nu este parte în litigiul în cauză, dat fiind faptul că actul judecătoresc respectiv are caracter obligatoriu.

Prin urmare, corect a constatat prima instanță că circumstanțele existente la momentul depunerii cererii de suspendare și emiterii încheierii de suspendare s-au schimbat. Instanța de apel prin decizia din 01.02.2023, a examinat legalitatea autorizației de construire nr.26/19 din 10.04.2019.

Alegațiile reclamantei, precum că ar exista suspiciuni serioase şi rezonabile privind legalitatea actelor administrative individuale contestate, prin prisma faptului că la eliberarea autorizaţiei de construire nr. 26/19 din 10.04.2019, Primăria Durleşti, a admis multiple abateri de la cadrul legal, instanța de recurs urmează a le lăsa fără apreciere, din motiv că acestea sunt elemente de fond şi se verifică doar în cadrul dezbaterilor judiciare.

În privinţa acestei condiţii de suspendare a executării actului administrativ individual defavorabil, instanţa nu poate aprecia discreţionar, arbitrar, necesitatea unei asemenea măsuri, ci doar prin raportare la probele administrate în cauză, care trebuie să ofere suficiente indicii aparente de răsturnare a prezumției de legalitate, fără a analiza pe fond conținutul actelor administrative.

În atare circumstanțe, corect a stabilit prima instanță că circumstanțele care au determinat suspendarea executării autorizației de construire nr.26/19 din 10.04.2019 emisă de Primăria or. Durlești, pentru executarea lucrărilor de construire a blocului locativ cu regim de înălțime S+D+P+4E+2M, amplasat în *****, au decăzut.

Din considerentele menţionate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalităţii încheierii contestate şi care ar duce la anularea acesteia, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat şi de a menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, prin care s-a anulat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 octombrie 2021, ca întemeiată şi legală.

Cu referire la încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Grițco Nina, instanța de recurs reține următoarele motive.

Astfel, actele cauzei atestă că, Grițco Nina este proprietara imobilului situat în *****.

Apolovnicov Victor este proprietarul imobilul situat în *****. (f.d.59)

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 03.08.2018 (irevocabilă din 04.09.2018) Primăria or. Durlești mun. Chișinău a fost obligată să emită și să elibereze lui Apolovnicov Victor certificatul de urbanism pentru proiectarea obiectului – casă multifamilială cu regimul de înălțime SDP4E2M pe terenul din *****.

La data de 21.09.2018 Primăria or. Durelești a eliberat lui Apolovnicov Victor certificatul de urbanism pentru proiectare nr.107/18 pentru eliberarea documentației de proiect pentru onstruirea casei bloc cu regimul de înălțime pe verticală S+D+P+4E+2M. (f.d.29)

La data de 10.04.2019 Primăria or. Durlești a eliberat lui Apolovnicov Victor autorizația de construire nr.26/19 pentru executarea lucrărilor de construire a blocului locativ cu regim de înălțime S+D+P+4E+2M, amplasat în *****. (f.d.57)

Din cartea tehnică a construcției, anexată la materialele cauzei, rezultă că lucrările de construcție la obiectul cu regim de înălțime S+D+P+4E+2M, amplasat în ***** au fost începute la data de 25.05.2019. (f.4 cartea tehnică) Conform avizului tehnic a expertului tehnic Tovarnițchi Valerian nr.001 din 12.02.2022 gradul de execuție a construcției constituie aproximativ 90%. (f.d.168)

La data de 30 iulie 2021 Grițco Nina s-a adresat cu o cerere prealabilă la Primăria or. Durlești, prin care a solicitat eliberarea în adresa sa și anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de construire pe loturile de teren situate în ***** nr. cadastral ***** și *****.

La data de 13 septembrie 2021 Grițco Nina a depus prezenta acțiune către Primarul or. Durlești, Primăria or. Durlești mun. Chișinău, terț Apolovnicov Victor, solicitînd obligarea Primarului or. Durlești, Primăriei or. Durlești mun. Chișinău să prezinte autorizația de construire și certificatul de urbanism pentru proiectare, inclusiv toate documentele care au stat la baza emiterii acestora pentru construire pe lotul de teren cu nr. cadastral ***** și *****, anularea certificatului de urbanism pentru proiectare nr.107/18 din 21.09.2018 și a autorizației de construire nr.26/19 din 10.04.2019, precum și obligarea autorității publice să sancționeze persoanelor responsabile de efectuarea lucrărilor neautorizate.

La data de 18 ianuarie 2024 Grițco Nina prin cerere concretizare a solicitat, anularea certificatului de urbanism pentru proiectare nr.107/18 din 21.09.2018 și a autorizației de construire nr.26/19 din 10.04.2019 eliberate de Primăria or. Durlești lui Victor Apolovnicov pentru executarea lucrărilor de construire a blocului locativ cu regim de înălțime S+D+P+4E+2M, amplasat în *****.

Potrivit art. 207 alin. (2) lit. d) Codul administrativ, acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de Grițco Nina, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) Cod administrativ.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la data de 08 februarie 2024 Grițco Nina a depus cerere de recurs prin care se solicită anularea încheierii instanței de fond din 25 ianuarie 2024.

Potrivit art. 209 Cod administrativ, (1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

Potrivit art. 219 alin. (1) Codul administrativ, (1) Instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Potrivit art. 257 alin. (1) Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Potrivit art. 258 alin. (1) Codul administrativ, procedurile administrative iniţiate pînă la data intrării în vigoare a Codului administrativ, care nu au fost finalizate pînă la 1 aprilie 2019, se vor finaliza conform prevederilor legale valabile pînă la data intrării în vigoare a Codului administrativ. Procedurile

prealabile iniţiate după data intrării în vigoare a Codului administrativ referitoare la o procedură administrativă iniţiată pînă la data intrării în vigoare a acestuia se reglementează de prevederile legale valabile până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Având în vedere faptul că actele permisive care sunt contestate la data de 13.09.2021 de către Grițco Nina, și anume, certificatul de urbanism din 21.09.2018 a fost emis până la intrarea în vigoare al Codului administrativ, iar autorizația de construire este din 10.04.2019, după intrarea în vigoare a Codului administrativ, Completul specializat atestă că, procedura administrativă inițiată de Apolovnicov Victor la 11.02.2019 nu-i poate fi opozabilă recurentei, iar condițiilor de admisibilitate ale prezentei acțiuni îi sunt aplicabile dispozițiile Codului Administrativ RM.

În conformitate cu art.139 alin.(1) Cod administrativ, un act administrativ individual devine valabil pentru persoana căreia îi este destinat sau care este afectată de el în momentul în care i se comunică acesteia, cu excepţia cazului cînd actul administrativ însuşi stabileşte o dată ulterioară pentru obligativitatea sa.

Potrivit art.140 Cod administrativ, un act administrativ individual obţine puterea lucrului decis atunci cînd nu mai poate fi contestat nici pe cale prealabilă, nici prin acţiune în instanţa de judecată competentă.

Potrivit art.64 alin.(2) Cod administrativ, refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeaşi regulă se aplică şi în cazul nesoluţionării unei cereri în termen legal.

Potrivit art.165 alin.(1) Cod administrativ, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiţiei.

Potrivit art.208 alin.(2) Cod administrativ, dacă autoritatea publică competentă decide cu privire la cererea prealabilă, deşi termenul pentru depunerea cererii prealabile nu a fost respectat, acţiunea în contenciosul administrativ este oricum admisibilă. Această prevedere nu se aplică în cazul în care printr-un act administrativ individual este favorizat un terţ.

După cum atestă actele cauzei autorizația de construire nr.26/19 eliberată de Primăria or. Durlești datează cu 10.04.2019, iar lucrările de construcție la obiectul cu regim de înălțime S+D+P+4E+2M, amplasat în ***** au fost începute la data de 25.05.2019. Conform avizului tehnic a expertului tehnic Tovarnițchi Valerian nr.001 din 12.02.2022 gradul de execuție a construcției constituie aproximativ 90%. (f.d.168)

În această ordine de idei, instanța de recurs urmează să evidențieze că, legiuitorul a instituit termenul în care persoana este în drept de a se adresa cu o cerere prealabilă autorității publice în vederea revendicării drepturilor sale vătămate, iar având în vedere faptul că reclamanta Grițco Nina are calitatea de terță

persoană în raport cu certificatul de urbanism și autorizația de construire contestate, nefiind destinatarul actelor administrative respective, termenul de 30 de zile de contestare pe cale prealabilă și ulterior în instanța de judecată, începe să curgă din momentul în care reclamanta a luat cunoștință cu actele respective.

Astfel atât din conținutul acțiunii, cât și din cererea de recurs, instanța desprinde că reclamanta nu obiectează asupra faptului că a aflat despre faptul demarării lucrărilor de construcție încă în anul 2019, însă în această ordine de idei, instanța nu poate opera cu presupuneri precum că aceasta urma să cunoască despre actele contestate, fiind eronată interpretarea instanței precum că de la demararea lucrărilor de construcție reclamanta a aflat despre încălcarea drepturilor sale, în particular dreptul de vecinătate.

În această ordine de idei, reclamanta a menționat că deși în anul 2021 lucrările de construcție se aflau în proces de demarare, ultima a aflat că acestea au fost executate în mod neautorizat, iar în acest sens a sesizat Primăria or. Durlești în vederea obținerii informațiilor privind eliberarea actelor permisive în raport cu construcțiile efectuate pe lotul de teren cu nr. ***** și *****.

Or, în accepțiunea instanței, termenul privind înaintarea unei cereri prealabile în vederea revendicării încălcării dreptului vătămat ar trebui să curgă de la data începerii lucrărilor – 25.05.2019, fapt inadmisibil întrucât legea prevede cert că termenul de 30 de zile pentru contestare cu cerere prealabilă curge din momentul comunicării actului administrativ, iar la materialele cauzei nu a fost administrat nici un înscris care să denote despre comunicarea actelor administrative contestate la adresa reclamantei Grițco Nina, or se va reitera că aceasta nu este destinatarul actelor contestate, însă prin acțiunea contestată pretinde încălcarea dreptului de vecinătate.

Instanța de recurs nu poate reține referirile primei instanțe la hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani nr. 3-4418/2019 din 22.06.2021, prin care a fost examinată acțiunea lui Lungu Valeriu depusă la data de 05.11.2019, precum că Grițco Nina a cunoscut despre litigiul respectiv din motiv că a anexat-o la acțiune, din motiv că ultima nu a fost atrasă în calitate de parte în cauza respectivă și în atare situație, prima instanță la adoptarea soluției de inadmisibilitate al cererii reclamantei Grițco Nina, s-a bazat pe niște supoziții îndoielnice, interpretându-le strict în defavoarea reclamantei, cu toate că careva acte care să denote cu suficientă certitudine despre aflarea încălcării drepturilor reclamantei la materialele cauzei nu se atestă.

În atare ordine de idei, faptele relatate generează anularea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului reclamantei Grițco Nina de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate şi de Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților

fundamentale, precum şi îngrădește accesul la justiție.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ, concluzionează asupra faptului că instanţa de fond, la emiterea încheierii din 25 ianuarie 2024 nu a elucidat suficient de obiectiv toate circumstanţele litigiului, nu a ținut cont de rolul instanței în vederea asigurării exercitării unor drepturi constante și corecte aplicate în egalitate față de părți, fapt ce impune de regulă soluționarea litigiului prin prisma principiilor contradictoriale, menite să asigure un echilibru între interesele părților și raporturile juridice în materie, instanța de recurs conchide că o eventuală hotărâre soldată cu neexaminarea fondului cauzei, din moment ce acțiunea a fost depusă la 23 septembrie 2021, fiind pe rolul instanței pe o perioadă mai mare de doi ani de zile, faptul dat ar veni să afecteze esențial dreptul reclamantei la un proces echitabil.

Instanța de recurs consideră că nu este în spiritul normei prevăzute de art. 207 alin. (2) lit. d) Codul administrativ, declararea inadmisibilă al cererii de chemare în judecată în cazul în care legea stabilește cert că termenul privind contestarea actelor administrative începe a curge din momentul notificării actului administrativ, în cazul în care la materialele cauzei nu se atestă indici suficienți despre notificarea anterioară actelor către reclamantă, care nu are calitatea de destinatar al acestora.

Or, la aplicarea unei norme juridice concrete instanța este obligată să respectare atît litera legii cît și a spiritului normei (rațiunea și scopul urmărit de legiutor).

Reieșind din cele expuse, ținînd cont că concluzia instanței este neîntemeiată, iar motivele invocate de recurentă sunt întemeiate, se impune admiterea recursului şi anularea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Grițco Nina.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E:

Cererea de recurs declarată de Grițco Nina împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, prin care s-a anulat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 octombrie 2021, se respinge.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, prin care s-a anulat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 octombrie 2021 prin care a fost suspendată până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, executarea autorizației de construire nr.26/19 din 10.04.2019 emisă de Primăria or. Durlești, pentru executarea lucrărilor de construire a blocului locativ cu regim de înălțime S+D+P+4E+2M, amplasat în *****.

Cererea de recurs declarat de Grițco Nina împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Grițco Nina, se admite.

Se anulează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2024, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Grițco Nina împotriva Primarului or. Durlești, Primăriei or. Durlești mun. Chișinău, terț Apolovnicov Victor, cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare nr.107/18 din 21.09.2018 și a autorizației de construire nr.26/19 din 10.04.2019 eliberate de Primăria or.Durlești lui Victor Apolovnicov pentru executarea lucrărilor de construire a blocului locativ cu regim de înălțime S+D+P+4E+2M, amplasat în *****.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii: Braga Angela

Sîrbu Victoria